

Zarząd Krajowy
Niezależnego Zrzeszenia Studentów

Warszawa, noc 28/29 marca 2020 roku

LIST OTWARTY w sprawie wyborów prezydenckich

celem Niezależnego Zrzeszenia Studentów jest między innymi działanie na rzecz pogłębiania demokracji, obrony swobód demokratycznych i praw obywatelskich oraz wspieranie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego (§ 8 Statutu Niezależnego Zrzeszenia Studentów). Odpowiadamy między innymi za akcję *Studiuje / Głosuje*, w której zachęcamy do udziału w wyborach. W trosce o zdrowie wszystkich Polaków, w tym społeczności akademickiej, ale i zważając na poszanowanie obowiązujących przepisów, nie możemy z czystym sumieniem promować udziału w wyborach prezydenckich zaplanowanych na 10 maja 2020 roku.

Wczoraj nad ranem do informacji publicznej dotarły wyniki głosowania z dnia 28 marca 2020 roku o przyjęciu projektu ustawy o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorobach zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw.

Zgodnie z wynikami głosowania nr 80 z 8 posiedzenia Sejmu dotyczącego przyjęcia projektu ustawy w całości w brzmieniu z druków 299 i 299A z poprawkami, głosowało 435 posłów, z czego 343 za (**229 z klubu PiS, 115 z klubu KO**), 73 przeciw (1 z klubu PiS, 46 z klubu Lewicy, 26 z klubu PSL-Kukiz15), wstrzymało się 19 (9 z klubu KO, 10 z koła poselskiego Konfederacji). Nie głosowało 25 posłów. W przyjętej ustawie, oprócz działań przeciwdziałających i zwalczających COVID-19 znalazła się poprawka nr 177 dotycząca zmiany ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeksu wyborczego (Dz. U. z 2019 r. poz. 684 i 1504).

Zgodnie z Regulaminem Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (uwzględniając uchwałę z dnia 26 marca 2020 roku w sprawie zmiany Regulaminu Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej) z art. 89 rozdz. 4 ust. 2: ***Pierwsze czytanie projektu zmian kodeksu lub projektu zmian przepisów wprowadzających kodeks może się odbyć nie wcześniej niż czternastego dnia od doręczenia posłom druku projektu.*** Druk został dostarczony 26 marca.

Na stronie Rządowego Centrum Legislacji czytamy, że omawiany projekt jest zwolniony z obowiązku opracowywania założeń projektu ustaw na podstawie wykazu prac legislacyjnych Rady Ministrów, co świadczy o zastosowaniu trybu odrębnego (§ 98 i § 99 Regulaminu Pracy Rady Ministrów) związanego z pilnością sprawy. Jednakże z art. 123 Konstytucji Rzeczypospolitej wynika: ***Rada Ministrów może uznać uchwalony przez siebie projekt ustawy za pilny, z wyjątkiem projektów ustaw podatkowych, ustaw dotyczących wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej, Sejmu, Senatu oraz organów samorządu terytorialnego, ustaw regulujących ustrój i właściwość władz publicznych, a także kodeksów.***

Analizy ekspertów wskazują, że największy wzrost liczby zachorowań na COVID-19 prawdopodobnie nastąpi w drugiej połowie kwietnia bieżącego roku. Wspieramy postawy mające zachęcać do pozostania w domu oraz ograniczenia wyjść do niezbędnego minimum. Obecna sytuacja wymaga chłodnego, analitycznego podejścia oraz odpowiedzialnych reakcji. W związku z powyższym apelujemy o przesunięcie terminu wyborów prezydenckich, co pozwoli zwiększyć bezpieczeństwo obywateli i zapewnić swobodę korzystania z praw obywatelskich.

Termin wyborów można przełożyć na kilka sposobów, które należy poddać dyskusji. Przykładem jest wprowadzenie jednego ze stanów nadzwyczajnych – stanu klęski żywiołowej. Na podstawie Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej art. 228 *stan nadzwyczajny może zostać wprowadzony na podstawie ustawy, w drodze rozporządzenia*. Aktem prawnym regulującym stan klęski żywiołowej jest Ustawa o Stanie Klęski Żywiołowej, która stanowi w ust. 2, że *stan klęski żywiołowej jest wprowadzany dla zapobieżenia skutkom katastrof naturalnych[...] oraz w celu ich usunięcia*. Art. 3 wyjaśnia pojęcie "klęski żywiołowej", którą jest między innymi *katastrofa naturalna*. W tej ostatniej definicji jednym z przypadków katastrofy naturalnej jest "masowe występowanie chorób zakaźnych ludzi". Na podstawie art. 5 ust. 1 stan klęski żywiołowej może wprowadzić Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, jednocześnie według ust. 2 muszą być określone przyczyna, data wprowadzenia, obszar i czas trwania stanu klęski żywiołowej, a także rodzaje ograniczeń wolności i praw.

Wyznaczenie innego terminu wyborów jest możliwe, o czym stanowi art. 228 ust. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, gdzie wyrażony jest zakaz przeprowadzenia wyborów prezydenckich w czasie trwania stanu nadzwyczajnego i w ciągu 90 dni po jego zakończeniu. **Po konsultacjach i wysłuchaniu środowiska naukowego i prawniczego apelujemy o wprowadzenie stanu nadzwyczajnego, a w konsekwencji przełożenia wyborów prezydenckich. Równocześnie podkreślamy konieczność poszanowania prawa i przestrzegania obowiązujących przepisów.**

Z pozdrowieniami

Patrycja Serafin
Przewodnicząca Zarządu Krajowego
Niezależnego Zrzeszenia Studentów